

ความรู้ ทศนคติ ต่อการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในผู้ป่วยที่มารับบริการที่คลินิกแพทย์แผนไทย
โรงพยาบาลปรางค์กู่

Knowledge and attitudes towards the use of herbal medicine on the National List of Essential
Medicines among patients receiving services at the Traditional Thai Medicine Clinic, Prang Ku
Hospital.

นันทกานต์ บุญเสริม

กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ (Survey) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรใน
บัญชียาหลักแห่งชาติของผู้ป่วยที่มารับบริการที่คลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลปรางค์กู่ เพื่อศึกษาทัศนคติ
ในการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติของผู้ป่วยที่มารับบริการที่คลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาล
ปรางค์กู่ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรประมาณค่าเฉลี่ยแบบทราปประชากร โดยคำนวณขนาดตัวอย่างที่ใช้
ในการศึกษาจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่
ข้อมูลทั่วไป แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ และแบบประเมินทัศนคติ
ต่อการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามวัดความรู้ ระหว่างวันที่
1 กุมภาพันธ์ - 28 เมษายน 2569 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ผู้ป่วยที่มารับบริการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.4 , มีอายุ 50 -59 ปีและอายุ 60 ปีขึ้นไป มาก
ถึงร้อยละ 25.7 สถานภาพคู่ ร้อยละ 88.6 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 52.9, ประกอบอาชีพ
เกษตรกร ร้อยละ 58.6, ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 88.6 ประสบการณ์เคยใช้ยาสมุนไพร ร้อยละ 67.1

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความรู้ของผู้ป่วยที่มารับบริการ พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับยา
สมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติมีประเภทแคปซูลยาเม็ด ยาน้ำ ครีม ยาขง เจล และ ชี้ผึ้ง ร้อยละ 97.1 และ
ยาฟ้าทะลายโจรมีสรรพคุณช่วยลดอาการตัวร้อนเป็นไข้ ร้อยละ 95.7 และคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของผู้ป่วยที่มา
รับบริการในคลินิกแพทย์แผนไทย พบว่าส่วนใหญ่ท่านคิดว่ายาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติสะดวกต่อการ
ใช้รับประทานง่ายพกพาง่ายในระดับสูงและปานกลาง ร้อยละ 88.6 และร้อยละ 11.4

คำสำคัญ: ภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ทิศทางการนำแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกสู่ระบบสุขภาพ
เอกสารอ้างอิง:

เปรม ชินวันทนายนนท์. (2547). **ภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ทิศทางการนำแพทย์แผนไทยและการแพทย์
ทางเลือกเข้าสู่ระบบสุขภาพ.** กรุงเทพมหานคร : กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและแพทย์
ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข.